

**RAPORT Z BADAŃ MONITORINGOWYCH
POZIOMU AZOTANÓW W SAŁACIE
I SZPINAKU W POLSCE
PRZEPROWADZONYCH PRZEZ
PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARNA
W 2007 ROKU**

Warszawa, 2008 rok

RAPORT Z MONITORINGU POZIOMU AZOTANÓW W SAŁACIE I SZPINAKU W POLSCE W 2007 ROKU

PODSTAWA PRAWNA

Badania zawartości azotanów jako zanieczyszczeń należy wykonywać w celu oceny zgodności z limitami ustalonymi w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006r. ustalającym najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 364 z 20.12.2006).

Zgodnie z art. 9 ww. rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1881/2006, Państwa Członkowskie są zobowiązane do prowadzenia monitoringu poziomu azotanów w warzywach mogących zawierać znaczne ilości tych związków (w szczególności zielone warzywa liściaste) i do przekazywania wyników Komisji Europejskiej.

Próbki do badań zawartości azotanów jako zanieczyszczeń należy pobierać zgodnie z procedurą opisaną w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1882/2006 z dnia 19 grudnia 2006r. ustanawiającym metody pobierania próbek i analizy do celów urzędowej kontroli poziomu azotanów w niektórych środkach spożywczych. (Dz. Urz. WE L 364 z 20.12.2006).

WYNIKI BADAŃ

W 2007 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zbadały 342 próbki sałaty i szpinaku, w tym 27 próbek tych warzyw z innych krajów Unii Europejskiej.

W odniesieniu do poszczególnych grup warzyw, liczba zbadanych próbek przedstawia się następująco:

- sałata świeża (z wyjątkiem sałaty lodowej) – 167 próbek
- sałata lodowa – 52 próbki
- szpinak świeży – 6 próbek
- szpinak przetworzony (konserwowany, mrożony i głęboko mrożony) – 117 próbek.

Zawartość azotanów w sałacie świeżej (z wyjątkiem sałaty lodowej)

- *sałata szklarniowa*

W sałacie szklarniowej przekroczenia dopuszczalnej zawartości azotanów stwierdzono w 2 próbkach sałaty krajowej uprawianej w okresie zimowym [termin zbioru 1 października – 31 marca] i w 1 próbce sałaty krajowej uprawianej w sezonie letnim [termin zbioru od 1 kwietnia do 30 września]. Powyższe przekroczenia stanowią 3,8 % próbek sałaty szklarniowej. Nie zanotowano przekroczeń w sałacie szklarniowej z innych krajów UE.

- *sałata gruntowa*

Na 33 przebadane próbki sałaty gruntowej krajowej, przekroczenia dopuszczalnej zawartości azotanów zanotowano dla 2 próbek sałaty zebranej w okresie letnim (stanowi to 6,1 % zbadanych próbek z tej grupy). Nie zanotowano przekroczeń w sałacie gruntowej z importu.

- *sałata o nieznanym warunkach uprawy*

W przypadku sałaty krajowej, dla której nie uzyskano danych o warunkach uprawy – przebadano 47 próbek - w 7 próbkach z sezonu letniego i w 1 próbce z okresu zimowego stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych zawartości azotanów, stanowi to 17,0 % przebadanych próbek.

RAPORT Z MONITORINGU POZIOMU AZOTANÓW W SAŁACIE I SZPINAKU W POLSCE W 2007 ROKU

Zawartość azotanów w sałacie o nieznanym warunkach uprawy, pochodzącej z innych krajów UE (7 próbek), nie przekraczała dopuszczalnych limitów.

Zawartość azotanów w sałacie lodowej

W przypadku sałaty lodowej stwierdzono 1 przekroczenie limitu azotanów na 52 przebadane próbki. Przekroczenie to dotyczy krajowej sałaty lodowej o nieznanym warunkach uprawy.

Zawartość azotanów we wszystkich próbkach sałaty lodowej z importu była niższa od maksymalnych dopuszczalnych poziomów tych związków.

Zawartość azotanów w szpinaku

Nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych zawartości azotanów w świeżym szpinaku, zarówno krajowym, jak też z pochodzącym z Niemiec.

Przekroczenie dopuszczalnego poziomu azotanów stwierdzono w 4 próbkach szpinaku przetworzonego – 3,4 % próbek szpinaku z tej grupy.

RAPORT Z MONITORINGU POZIOMU AZOTANÓW W SAŁACIE I SZPINAKU W POLSCE W 2007 ROKU

ZAWARTOŚĆ AZOTANÓW W SAŁACIE I SZPINAKU W LATACH 2004 – 2007 – TENDENCJE ZMIAN

Zawartość azotanów w sałacie i szpinaku w Polsce w 2007 r. była zbliżona do wartości obserwowanych w latach 2004 – 2006. Podobnie jak w latach ubiegłych, zanotowano nieliczne przekroczenia dopuszczalnych zawartości azotanów. Na 342 przebadane próbki sałaty i szpinaku, 18 próbek nie spełniało wymagań ww. rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1881/2006, co stanowi 5,3 % zbadanych próbek.

Liczba przekroczeń dopuszczalnych poziomów azotanów w krajowej sałacie szklarniowej zmniejszyła się z 6 próbek w 2006r. do 3 próbek w 2007r. W przypadku sałaty krajowej gruntowej zmniejszył się odsetek próbek o poziomie azotanów wyższym niż dopuszczalne limity (z 23,9 % w 2006r. do 6,1 % w 2007r.).

W 2007r. stwierdzono 1 przekroczenie dopuszczalnych zawartości azotanów w sałacie lodowej; w poprzednich latach nie zanotowano przekroczeń.

Pod względem zawartości azotanów, szpinak, podobnie jak w latach ubiegłych, generalnie spełniał wymagania obowiązujących przepisów. Nieliczne przekroczenia dotyczyły szpinaku przetworzonego.

RAPORT Z MONITORINGU POZIOMU AZOTANÓW W SAŁACIE I SZPINAKU W POLSCE W 2007 ROKU

PODSUMOWANIE

- Zawartość azotanów w 94,7 % przebadanych w 2007 roku próbek sałaty i szpinaku pobranych z obrotu handlowego w Polsce była zgodna z wymaganiami obowiązującymi w Unii Europejskiej.
- Stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych zawartości azotanów dotyczyły sałaty krajowej.
- Z wyjątkiem 1 próbki, pozostałe próbki sałaty lodowej, pod względem zawartości azotanów, spełniały wymagania obowiązującego ustawodawstwa.
- W przypadku szpinaku, nieliczne (4 próbki na 123 zbadane) przekroczenia dopuszczalnych poziomów azotanów dotyczyły wyłącznie szpinaku przetworzonego.
- Nie zanotowano przekroczeń limitów zawartości azotanów w warzywach z innych krajów Unii Europejskiej (Holandia, Hiszpania, Włochy, Niemcy). Niewielka liczba przebadanych próbek warzyw z tej grupy, w stosunku do całkowitej liczby zbadanych próbek, nie pozwala na wyciągnięcie ogólnych wniosków odnośnie zawartości azotanów w sałacie i szpinaku z innych krajów UE.
- Zawartość azotanów w sałacie i szpinaku w Polsce w 2007r. ogólnie zbliżona była do wartości obserwowanych w latach 2004-2006 roku.